

# Avdelningslektion Kirurgen

Den geriatriska patienten. Fokus på demens.

# Mål

- ▶ Få ökad kunskap om demenssjukdomar
- ▶ Få ökad kunskap om BPSD - Beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom
- ▶ Få ökad beredskap att bemöta personer med demenssjukdom

# Vem är en geriatrisk patient?

- ▶ Hos ortopedgeriatriska teamet: 75+ och/eller multisjuk ( t ex demens, diabetes, grav hjärt- eller njursvikt, KOL mm). Eller enbart grav demens.

# Skörhet

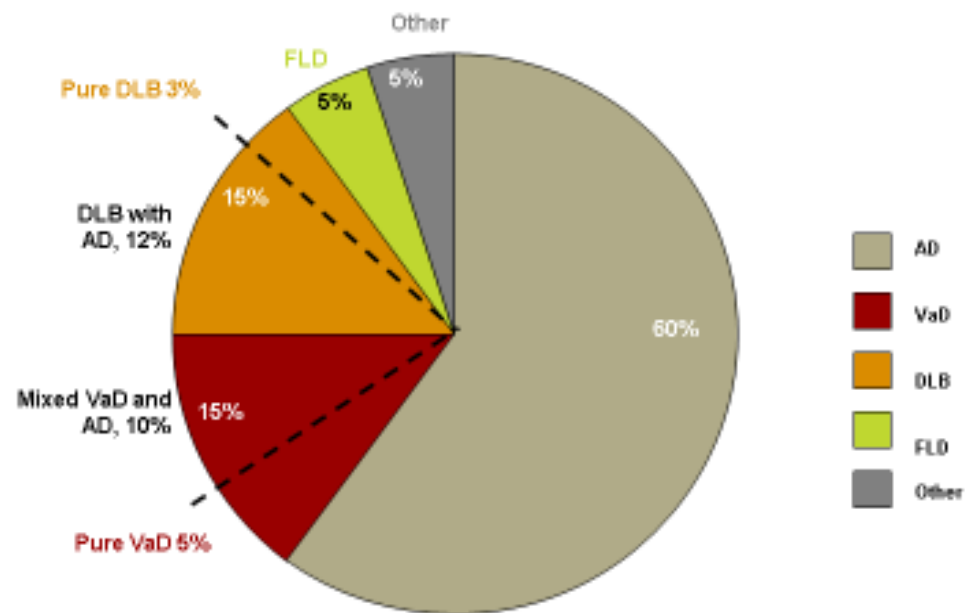


- ▶ Tipping point

# Akut konfusion

- ▶ Lättutlöst hos person med demenssjukdom
- ▶ Förekommer även hos tidigare kognitivt friska
- ▶ Viktigt att upptäcka och behandla möjliga utlösande orsaker PLUFSA

# Översikt demenssjukdomar



# Demenssjukdomar

- ▶ Alzheimer
- ▶ Vaskulär demens
- ▶ Blanddemens
  
- ▶ Pannlobsdemens (Frontotemporallobsdemens)
- ▶ Parkinsons sjukdom med demens
- ▶ Lewy Bodydemens
- ▶ Huntingtons sjukdom
- ▶ Sekundära demenser

# Exempel från film och litteratur

Lästips



[https://www.youtube.com/watch?v=0\\_2Cuy3w7W4](https://www.youtube.com/watch?v=0_2Cuy3w7W4)



# Att tänka på

- ▶ Många olika system i kroppen påverkas av demenssjukdom och kan förklara beteenden som utifrån tycks irrationella eller som tolkas på annat sätt av oss runtomkring.
- ▶ Exempel:
- ▶ Syn
- ▶ Abstrakt tänkande
- ▶ Reflexer

# BPSD- beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom

- ▶ 90% av alla personer som har demenssjukdom får BPSD någon gång under sin sjukdom
- ▶ *Beteendemässiga symtom* som ingår i begreppet BPSD: Aggressivitet (såväl fysisk som verbal), rop, gråt, rastlöshet, skrik, sexuellt opassande beteende och vandrande.
- ▶ *Psykiska symtom* som ingår i begreppet BPSD: apati, ångest, illusioner, hallucinationer, nedstämdhet, eufori, sömnlöshet och hämningslöshet
- ▶ Uttrycken kan vara väldigt relevanta för den person som upplever dem, men svåra att förstå för de som finns i omgivningen.

# Vägar att minska BPSD

- ▶ Se till att fysiska behov tillgodoses
- ▶ Var uppmärksam på om patienten är stimuli känslig
- ▶ Försök kontrollera vilka signaler du själv skickar ut
- ▶ Se människan

# Återkoppling till mål

- ▶ Få ökad kunskap om demenssjukdomar
- ▶ Få ökad kunskap om BPSD - Beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom
- ▶ Få ökad beredskap att bemöta personer med demenssjukdom

# Till sist

- ▶ Var får jag veta mer?

<http://www.demenscentrum.se/>

[www.regionjh.se/geriatrisktstod](http://www.regionjh.se/geriatrisktstod)

Tack för visat intresse!

# Läkemedelsbehandling

Om icke-farmakologiska åtgärder inte räcker behandlas med läkemedel utifrån symtom

- ▶ Depressiva symtom - SSRI i första hand
- ▶ Irritation, oro, agitation - SSRI
- ▶ Agitation, aggressivitet - memantin
- ▶ Psykotiska symtom och aggressivitet - risperidon
- ▶ Behov av akut sedation - oxazepam